

Veileder til forskrift om skoletilhørighet Askim kommune

Generelt

I henhold til opplæringsloven har elever i grunnskolen rett til å gå på den skolen som ligger nærmest, eller ved den skolen i nærmiljøet som de sokner til. Skolen/kommunen vil sende brev til foresatte med barn som er opplæringspliktig. I brevet blir det opplyst om hvor man skal møte og til hvilket tidspunkt, og informert om hvilke rettigheter opplæringsloven gir i den forbindelse. Elever kan etter søknad tas inn ved en annen skole enn den de hører til. Det er opp til kommunen om elever skal få innvilget søknad om skolebytte.

Ved tilfeller der elever søker om å gå på annen skole enn den de får innkalling til, er rektor på den skolen det søkes til, delegert myndighet til å fatte vedtak. Det er ingen sentral kommunal instans som behandler slike saker i Askim kommune.

Skoletilhørighetsområde

Kommunen er inndelt i grunnkretser (bestemt av staten og utført av Statistisk sentralbyrå). Hver enkelt adresse i kommunen er knyttet til en grunnkrets. Den enkelte skoles tilhørighetsområde består av flere grunnkretser. Inntaksområdene er vedtatt av bystyret. Adresse i folkeregisteret bestemmer derfor hvilken skole en elev i utgangspunktet tilhører.

Askim kommune har ikke faste skolekretser, men veiledende inntaksområder (skolegrenser)¹⁾ for alle ordinære grunnskoler. Dette innebærer blant annet:

- 1) Foresatte vil, så langt som mulig, få plass for sine barn ved den nærmeste skolen eller ved den skolen de etter det veiledende inntaksområdet tilhører, jf. opplæringslovens § 8-1.
- 2) Retten til nærmeste skole etter opplæringslovens § 8-1 er likevel ikke en absolutt rett til én bestemt skole, jf. KUF Odelstingsproposisjon nr. 46 (1997-98). Én begrensning kan være kapasitet; en annen antall elevplasser og –grupper på årstrinnet.
- 3) Foresatte kan, i henhold til opplæringslovens § 8-1 og forskrift om skolebytteregler, søke sine barn over til en annen skole.²⁾
- 4) Askim kommune kan endre de veiledende inntaksområdene.

Klage på vedtak/ønske om skolebytte

Når en elev er innskrevet ved og tilhører en skoles veiledende inntaksområde, og foresatte ønsker at eleven skal gå på en annen skole, kan det søkes om skolebytte. Søknad om skoleplass i annet tilhørighetsområde sendes skolen man er tildelt plass, fortrinnsvis innen 15. mars.

Vedtak om skoleplass er et enkeltvedtak etter Forvaltningsloven. Det betyr at vedtaket kan påklages innen tre uker. Klageadgangen innebærer en mulighet til å fremføre nye opplysninger i saken og ytterligere presisering av opplysninger som allerede er gitt.

Ved avslag på søknad vedr. bytte av skoleplass skal skolen opplyse de foresatte om klageadgang og klagefristen på tre uker, jf. forvaltningslovens §§ 28 og 29.

En eventuell klage sendes skolen man er tildelt plass. Dersom skolen etter å ha vurdert saken på nytt ikke finner grunn til å endre vedtaket, skal klagen oversendes via rådmannen til Fylkesmannen i Østfold.

Flytting ut av skolens veiledende inntaksområde

Vilkår for behandling av søknad om skolebytte gjelder også for søknad om fortsatt skoleplass ved en skole etter flytting ut av skolens veiledende inntaksområde.

Bestemmelser som vurdering av skoletilhørighet bygger på

Opplæringsloven § 8-1 Skolen:

"Grunnskoleelevane har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til. (...) Etter søknad kan eleven takast inn på annan skole enn den eleven soknar til."

I merknadene fra Det kongelige kirke-, utdannings- og forskningsdepartement (KUF), Odelstingsproposisjon nr. 46 (1997-98), heter det til § 8-1:

"(...) Ein grunnskoleelev skal ha rett til å gå på den nærmaste skolen. Det vil seie at arbeidet til kommunen med å fordele elevane mellom dei tilgjengelege skolane skal ta utgangspunkt i eit prinsipp om at eleven skal gå på den nærmaste skolen. Dette utgangspunktet gjeld også elevar som har behov for spesialundervisning. Vurderinga av kva for skole som er nærmast, skal ta utgangspunkt i geografiske forhold, men skal også ta omsyn til andre relevante forhold, til dømes om sysken er plasserte på den same skolen, kapasiteten på skolane og om skolevegen er farleg. (...)"

Opplæringsloven § 8-2 Organisering av elevane i grupper:

"Elevane kan delast i grupper etter behov. Gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg. Organiseringa skal vareta elevane sitt behov for sosialt tilhør. Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør."

Opplæringsloven § 9a-2 Det fysiske miljøet:

"Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane."

Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndighetene til kvar tid anbefaler. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helsa, trivselen og læringa til elevane."

Opplæringsloven gjør anbefalinger fra fagmyndighetene til rettslig bindende regler for det fysiske skolemiljøet. De to viktigste veiledningene er:

- Folkehelsa "Anbefalte faglige normer for inneklime"
- Statens Helsetilsyns "Veileder til Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.":

"Et høyt antall elever i klasserommet er en belastning på inneklime. Ved beregning av elevantall i et vanlig klasserom bør det planlegges etter en arealnorm på minimum 2 m² pr. elev. Det må tas hensyn til rommets utforming, rominnhold og ventilasjonsforhold. Når forholdene skal legges til rette for varierte arbeidsformer og spesielt utstyr, bør arealet være større, for eksempel 2,5 m² pr. elev. Areal for de ansatte kommer i tillegg."

I tillegg til en arealnorm på 2-2,5 m² pr. elev bør klasserommet også være utformet med en avstand mellom elevenes bord og varmekilde og vindu på minimum 80 cm."

¹⁾ Oversikt over grunnskolenes veiledende inntaksområder: Askimbyen (sentrum, Kolstadveien/Gudimveien), Grøtvedt (Askim nord avgrenset av Glomma og Trøgstad grense), Korsgård (Askim øst), Moen (sør for fv. 128 fra Eidsberg grense til aksene Hovskogen – Gjellestad – Oraug), Rom (Askim vest). Askim ungdomsskole mottar fra skolestart i august 2013 alle elever i 8.-10. klasse.

²⁾ Ved søknad om skolebytte der elevens skolevei vil overstige skyssgrensen på 2 km for 1. årstrinn og 4 km for 2. til 10. årstrinn, skal skolen som hovedregel dekke eventuelle skyssutgifter. Skolen kan etter en konkret vurdering gjøre unntak fra hovedregelen basert på bakgrunnen for søknaden om skolebytte. Dersom søknad om skolebytte

er et resultat av at skolen ikke har klart å sørge for et godt psykososialt skolemiljø er det snakk om tiltak for å sikre retten til opplæring, noe som vil gi rett til skyss ved skolebytte. Dersom søknad om skolebytte er et tiltak for å opprettholde kontakt med venner eller forenkle praktiske forhold for de foresatte, vil ikke et bytte av skole nødvendigvis være et tiltak for å oppfylle retten til opplæring og således ikke gi rett til skyss. I slike tilfeller kan skolen stille vilkår om at skyssen blir dekket av de foresatte dersom søknad om skolebytte innfris.

Jf. Rundskriv UDIR-3-2009 *Særlege problemstillingar i samband med retten til skyss.*